

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾**

z dnia 8 maja 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów

Na podstawie art. 115 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów (Dz. U. Nr 217, poz. 1834, z 2006 r. Nr 3, poz. 24 oraz z 2008 r. Nr 215, poz. 1362) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 25 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) A1, A, B1, B, C1, C, D1 lub D jeżeli posiada wydane prawo jazdy kategorii A1, A, B1, B, C1, C, D1 lub D z ograniczeniem do prowadzenia pojazdów wyłącznie z automatyczną skrzynią biegów.”;
- 2) w § 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przed wyznaczeniem terminu egzaminu ośrodek egzaminowania sprawdza złożone dokumenty pod względem kompletności, ważności i poprawności wypełnienia.”;
- 3) w § 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Jeżeli osoba egzaminowana uzyskała negatywny wynik egzaminu teoretycznego lub praktycznego albo nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie, ośrodek egzaminowania na jej wniosek wyznacza kolejny termin egzaminu po uiszczeniu opłaty za egzamin. Osobie takiej wskazuje się pierwszy wolny termin egzaminu.”;
- 4) w § 29:
  - a) w ust. 1 w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„okazanie przez osobę egzaminowaną jednego z dokumentów potwierdzających jej tożsamość w postaci.”;
  - b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) uzyskanie przez osobę egzaminowaną pozytywnego wyniku z egzaminu teoretycznego, przy czym od dnia uzyskania tego wyniku nie może upłynąć okres

---

1) Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej - transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 216, poz. 1594).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 18 poz. 97.

dłuższy niż 6 miesięcy – do okresu tego nie wlicza się okresu, o którym mowa w § 30 ust. 7 pkt 1.”,

- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Zachowaniem osoby egzaminowanej świadczącym o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego jest:
1) działanie mogące skutkować stworzeniem zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
2) przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk;
3) najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki;
4) dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu.”;
- 5) w § 30:
a) w ust. 3 pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) nie spełnia warunków wynikających z wpisanych w orzeczeniu lekarskim kodów ograniczeń w korzystaniu z uprawnień do kierowania pojazdami ze względu na stan zdrowia.”;
b) w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) zachowanie osoby egzaminowanej narusza przepisy ruchu drogowego w sposób określony w tabeli nr 12 załącznika nr 5 do rozporządzenia.”;
- 6) w § 31 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:
„9. Właściwy organ nadzoru przesyła do dyrektora ośrodka egzaminowania informację o sposobie załatwienia złożonej skargi lub zastrzeżenia.”;
- 7) w § 38 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. W pracach komisji może brać udział, w charakterze obserwatora, przedstawiciel wojewody.”;
- 8) w § 40:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Komisja, o której mowa w ust. 1, działa w składzie:
1) przewodniczący komisji;
2) co najmniej 3 członków komisji;
3) sekretarz komisji.”;
b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. W przypadku kiedy przeprowadzana jest wyłącznie część teoretyczna egzaminu w skład komisji, o której mowa w ust. 1, może zostać ograniczony do przewodniczącego komisji, 1 członka komisji i sekretarza komisji.”;
c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. W skład komisji powinni wchodzić członkowie posiadający:
1) uprawnienia egzaminatora w zakresie prawa jazdy kategorii A, B i C lub instruktora nauki jazdy w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C i C+E, wyższe wykształcenie, prawo jazdy kategorii A, B, C i C+E oraz co najmniej 5 letnią praktykę w szkoleniu lub egzaminowaniu kandydatów na kierowców – co najmniej 1 osoba;
2) uprawnienia instruktora w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C, D, B+E, C+E, D+E i T – co najmniej 1 osoba;
3) wyższe wykształcenie pedagogiczne – co najmniej 1 osoba.”;
- 9) w § 54 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W przypadku kiedy przeprowadzana jest wyłącznie część teoretyczna egzaminu weryfikacyjnego skład komisji weryfikacyjnej, o której mowa w ust. 1, może zostać ograniczony do przewodniczącego komisji, 2 członków komisji i sekretarza komisji.”;
- 10) w § 56 w ust. 1:

- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Przed przystąpieniem do egzaminu osoba ubiegająca się o wpis do ewidencji egzaminatorów składa do organu ewidencyjnego właściwego ze względu na stałe miejsce zamieszkania, następujące dokumenty:”;
- b) uchyla się pkt 2;
- 11) w § 61 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. W przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii A zadania egzaminacyjne, określone w tabeli 1 w załączniku nr 17 do rozporządzenia, przeprowadza się w następującej kolejności: poz. 1, poz. 6, poz. 5, poz. 15, poz. 16.”;
- 12) w § 62:
- a) w ust. 1 dodaje się pkt 4 – 6 w brzmieniu:
„4) zachowanie osoby egzaminowanej, kierującej pojazdem, narusza przepisy ruchu drogowego w sposób określony w tabeli nr 12 załącznika nr 5 do rozporządzenia;
5) zachowanie osoby egzaminowanej, kierującej pojazdem lub prowadzącej egzamin, świadczy o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;
6) osoba egzaminowana zaproponowała członkom komisji przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Zachowaniem osoby egzaminowanej świadczącym o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego jest:
1) działanie mogące skutkować stworzeniem zagrożenia dla zdrowia lub życia osób – w przypadku osoby egzaminowanej kierującej pojazdem lub prowadzącej egzamin;
2) przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk – w przypadku osoby egzaminowanej kierującej pojazdem;
3) najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – w przypadku osoby egzaminowanej kierującej pojazdem.”;
- 13) w załączniku nr 3 do rozporządzenia w § 3 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w zakresie kategorii C, C1, D lub D1 prawa jazdy, to określona w ust. 1 pkt 2 liczba godzin zajęć praktycznych ulega:
a) zmniejszeniu o 10 - przy kategorii C1 lub C, jeżeli posiada odpowiednio prawo jazdy kategorii D1 lub D albo zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy odpowiednio kategorii D1 lub D,
b) zmniejszeniu o 20 - przy kategorii D, jeżeli posiada prawo jazdy odpowiednio kategorii C1 lub C albo zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy odpowiednio kategorii C1 lub C;”;
- 14) w załączniku nr 5 do rozporządzenia:
- a) w § 2:
- w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) przygotowanie przez osobę, o której mowa w § 19 pkt 3 rozporządzenia, pojazdu egzaminacyjnego;”;
  - w ust. 5 w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„listy, o której mowa w ust. 3 pkt 3 lit. a, bezpośrednio po zakończeniu dla określonej osoby egzaminu, przez umieszczenie w odpowiednich rubrykach litery:”;
  - w ust. 7 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) zawartych w listach, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. a – przekazanych przez egzaminatorów”;
- b) w § 3 w ust. 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) notatki, o których mowa w § 2 ust. 8 – przez okres 6 miesięcy.”;

c) w § 9

- w ust. 1:

-- w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w czasie nie mniejszym niż określono w tabeli 8, z zastrzeżeniem pkt 4;”

-- dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) W przypadku egzaminu prowadzanego w zakresie prawa jazdy kategorii B1 lub B, egzaminator może zakończyć egzamin po upływie 25 minut jeżeli został wykonany program egzaminacyjny i wynik egzaminu jest pozytywny.”

- w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) na której prowadzony jest egzamin w zakresie prawa jazdy kategorii A1, A, B1 lub T, określa ośrodek egzaminowania w porozumieniu z właściwym organem nadzoru; plan z przebiegiem tych tras wywiesza się w ogólnie dostępnym miejscu ośrodka egzaminowania, tak aby osoby egzaminowane mogły się zapoznać z jej przebiegiem. W przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii B1 przeprowadzanego pojazdem umożliwiającym przebywanie egzaminatora w pojeździe nie stosuje się wyznaczonych tras egzaminacyjnych.”

d) w tabeli 2 poz. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy	Wszystkie
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu	B, B1, C, C1,D, D1, T, B+E, C+E, C1+E, D+E, D1+E

e) w tabeli 4:

- poz. 1, 2 otrzymują brzmienie:

1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu drogowego – osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić 2 wybrane losowo elementy z następujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poziom oleju w silniku, b) poziom płynu chłodzącego, c) poziom płynu hamulcowego, d) poziom płynu w spryskiwaczach, e) działanie sygnалу dźwiękowego, f) działanie świateł pozycyjnych/postojowych, g) działanie świateł mijania, h) działanie świateł drogowych, i) działanie świateł hamowania „STOP”, j) działanie świateł cofania, k) działanie świateł kierunkowskazów, l) działanie świateł awaryjnych, m) działanie świateł przeciwmgłowych tylnych, <p>- jeżeli występuje, Na wykonanie zadania osoba egzaminowana ma nie więcej niż 5 minut. Osoba egzaminowana powinna co najmniej wskazać gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe. W przypadku dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub j, osoba egzaminowana może poprosić egzaminatora o potwierdzenie działania światła zewnętrznego. Losowy dobór elementów części pierwszej zadania dla każdej osoby egzaminowanej dokonywany jest przez ośrodek egzaminowania przy użyciu urządzenia komputerowego. Urządzenie losuje 1 element z pomiędzy elementów określonych w lit. a – e oraz 1 element z pomiędzy elementów określonych w lit. f – m. W przypadku jeżeli ośrodek egzaminowania nie dysponuje odpowiednim urządzeniem komputerowym losowego doboru elementów części pierwszej zadania dokonuje każda osoba egzaminowana, przed przystąpieniem do wykonania zadania, z zachowaniem podziału losowanych elementów zadania jak dla losowania komputerowego.</p> <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówek i zapięcie pasów bezpieczeństwa</p>
---	---	--

		<p>(jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), upewnienie się czy drzwi pojazdu są zamknięte,</p> <ul style="list-style-type: none"> - w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, - w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, - w wewnętrznym lusterku kierowca powinien widzieć przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem, - zagiętki powinny być ustawione blisko za głową na wysokości głowy, <p>- jeżeli występuje,</p> <p>3) dodatkowo dla kategorii A, A1:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sprawdzenie stanu łańcucha (w przypadku jeżeli pojazd jest w niego wyposażony), b) zdjęcie z podpórki i przemieszczenie go na odległość 5 m bez pomocy silnika, c) podparcie motocykla na podpórcę, <p>4) dodatkowo dla kategorii T, B+E, C+E, C1+E, D+E, D1+E:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sprawdzenie mechanizmu sprzęgającego (w tym przewodów hamulcowych i elektrycznych), elementów przyczepy związanych z jej załadunkiem, sposobu zabezpieczenia ładunku, b) sprzęganie przyczepy z pojazdem silnikowym (sytuacja wyjściowa – pojazd silnikowy obok przyczepy) – na wykonanie zadania osoba egzaminowana ma nie więcej niż 10 min, <p>Czynności wykonywane w trakcie sprzęgania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podjazd pojazdem silnikowym przed przyczepę, - cofnięcie pojazdem silnikowym w kierunku przyczepy w sposób umożliwiający dokonanie sprzęgnięcia, - regulacja wysokości zaczepu przyczepy (w przypadku gdy konstrukcja przyczepy to umożliwia), - dokonanie połączenia zaczepu przyczepy z hakiem lub zaczepu pojazdu silnikowego oraz zabezpieczenie przed rozłączeniem, - podłączenie do pojazdu silnikowego: przewodów elektrycznych przyczepy (silnik pojazdu wyłączony), przewodów hamulcowych przyczepy, sprawdzenie działania świateł przyczepy, zwolnienie hamulca postojowego jeżeli przyczepa jest w niego wyposażona. <p>5) dodatkowo dla kategorii D, D+E, D1, D1+E sprawdzenie nadwozia, drzwi, wyjść awaryjnych, wymaganego wyposażenia,</p>
2	2	<p>1) pozycja początkowa pojazdu określona w instrukcji w tabeli 9,</p> <p>2) upewnienie się o możliwości jazdy,</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, <p>3) płynne ruszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opuszczenie dźwigni hamulca awaryjnego – w przypadku kiedy jest uruchomiony, b) łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika, <p>4) dla kategorii B, B1, C, C1, D1 – płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu (w przypadku kategorii B i B1 w trakcie jazdy do tyłu obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu i lusterka),</p> <p>5) dla kategorii T, B+E, C+E, C1+E, D, D+E, D1+E:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) płynna jazda do przodu pasem ruchu, b) cofanie po prostej i łuku, z możliwością zatrzymywania się i ponawiania jazdy do przodu, w czasie nie dłuższym niż 5 minut, <p>6) nienajeżdżanie kołem na linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk (w przypadku kategorii B1 i B nie dotyczy linii wewnętrznych ograniczających i wyznaczających pole zatrzymania pojazdu),</p> <p>7) nienajeżdżanie oraz niepotrącanie pachołków lub tyczek,</p> <p>8) zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa ruchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) w przypadku kategorii B i B1 w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu, b) w przypadku pozostałych kategorii w odległości nie większej niż 1 m od linii ograniczającej pas. <p>- w przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii T, B+E, C+E, C1+E, D, D+E, D1+E dopuszcza się jedno opuszczenie pojazdu w czasie wykonywania zadania.</p>

- poz. 7 otrzymuje brzmienie:

7	8	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <p>a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym,</p> <p>b) ocena sytuacji wokół pojazdu,</p> <p>c) płynne ruszenie – łagodne puszczanie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika,</p> <p>2) 5-krotny przejazd po łukach w kształcie cyfry 8 i 2-krotny przejazd pomiędzy 5 pachołkami bez podpierania się nogami, najjeżdżania na linie, potracania pachołków,</p> <p>3) upewnianie się o możliwości skręcenia.</p>
---	---	---

f) w tabeli 7:

- poz. 6 otrzymuje brzmienie:

6	<p>W przypadku egzaminu dla kategorii B i B1 prawa jazdy wykonanie:</p> <p>a) jednego z następujących manewrów parkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostopadłe - wjazd przodem wjazd tyłem (możliwa jedna korekta toru jazdy) przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem zasad ruchu drogowego, - skośne – wjazd przodem wjazd tyłem (możliwa jedna korekta toru jazdy) przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem zasad ruchu drogowego, - równoległe pomiędzy dwoma pojazdami (manewr jest wykonywany jeżeli jest możliwe wyznaczenie miejsca do parkowania – możliwa jedna korekta toru jazdy) – wjazd tyłem – wjazd przodem, przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; długość miejsca do parkowania pomiędzy pojazdami powinna stanowić około 2-krotność długości pojazdu egzaminacyjnego; w trakcie wykonywania manewru możliwa jedna korekta toru jazdy; po zaparkowaniu pojazd nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego; w przypadku kiedy pojazd parkuje równoległe do krawężnika, w trakcie wykonywania manewru nie może najechać na krawężnik. <p>b) manewru zawracania na drodze jednojezdniowej – dwukierunkowej – możliwość wykonania manewru przy wykorzystaniu infrastruktury drogowej (bramy, wjazdy, podjazdy, zatoczki, itp.) – zawracanie musi odbyć się przy użyciu biegu wstecznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsce do zawracania wyznacza egzaminator. <p>W przypadku błędnego wykonania manewru parkowania możliwe jest wykonanie manewru w innym miejscu wskazanym przez egzaminatora, a w razie braku możliwości znalezienia miejsca do wykonania manewru dopuszcza się zamiennie wykonanie innego manewru parkowania.</p>
---	---

- poz. 9 otrzymuje brzmienie:

9	<p>Hamowanie od prędkości co najmniej 50 km/h do zatrzymania we wskazanym przez egzaminatora miejscu (manewr może być wykonany na placu manewrowym ośrodka egzaminowania) – manewr nie dotyczy kategorii T prawa jazdy.</p>
---	---

g) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. Podczas egzaminu praktycznego:

- 1) na placu manewrowym zadania egzaminacyjne powinny być wykonywane w kolejności określonej w tabeli 2 lub 5, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 2) w ruchu drogowym w zakresie prawa jazdy kategorii A1 lub A egzaminator ocenia wykonanie zadań egzaminacyjnych z innego pojazdu egzaminacyjnego, jadącego za osobą egzaminowaną, mając zapewnioną możliwość porozumiewania się z nią drogą radiową;
- 3) egzaminator przekazuje osobie egzaminowanej polecenia dotyczące kierunku jazdy lub wykonania określonego zadania egzaminacyjnego; polecenia te nie mogą być sprzeczne z obowiązującymi na drodze zasadami ruchu lub stwarzać możliwości zagrożenia jego bezpieczeństwa;

4) w przypadku kiedy pojazd egzaminacyjny dla kategorii B1 prawa jazdy nie umożliwia przebywania egzaminatora w pojeździe, egzamin ten przeprowadza się w sposób określony w pkt 2;

5) w przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii A1 lub A zadania egzaminacyjne, określone w tabeli 2 przeprowadza się w następującej kolejności: poz. 1, poz. 8, poz. 7;

6) egzaminator informuje osobę egzaminowaną o nieprawidłowym wykonaniu zadania egzaminacyjnego; w przypadku dwukrotnego nieprawidłowego wykonania tego samego zadania egzaminacyjnego lub przerwania egzaminu egzaminator informuje osobę egzaminowaną o negatywnym wyniku egzaminu praktycznego;

7) egzaminator wypełnia arkusz przebiegu egzaminu praktycznego, określony we wzorze nr 7.”,

h) w § 12:

- ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W trakcie egzaminu przeprowadza się sprawdzenie odpowiednio umiejętności wykonania wszystkich zadań, o których mowa w § 9.”,

- w ust. 4 pkt 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„3) przekazuje jej wypełniony arkusz przebiegu egzaminu praktycznego jeżeli wynik tego egzaminu jest pozytywny albo negatywny. Kopię arkusza dołącza się do listy osób zakwalifikowanych na egzamin.”,

i) w tabeli 12:

- tytuł otrzymuje brzmienie:

„Zachowania osoby egzaminowanej skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego na prawo jazdy”,

- poz. 8 - 10 otrzymują brzmienie:

8.	Niezastosowanie się do: 8.1 sygnałów świetlnych, 8.2 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym, 8.3 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego.
9.	Niezastosowanie się do znaków: 9.1 „stop”, 9.2 „zakaz wjazdu”, 9.3 „zakaz wjazdu ...” ^{*)} 9.4 „zakaz ruchu w obu kierunkach”, 9.5 „zakaz skręcania w lewo”, 9.6 „zakaz skręcania w prawo”, 9.7 „nakaz jazdy...” ^{*)} 9.8 „linia podwójna ciągła”, 9.9 „powierzchnia wyłączona”. ^{*)} odpowiednio do znaków umieszczonych na trasie egzaminu.
10.	Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu: 10.1 na skrzyżowaniu w sytuacji równorzędnej, 10.2 na skrzyżowaniu oznaczonym znakami określającymi pierwszeństwo przejazdu, 10.3 pojazdom szynowym, 10.4 rowerzystom, 10.5 podczas zmiany pasa ruchu, 10.6 w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze, 10.7 podczas włączania się do ruchu, 10.8 podczas cofania.

- poz. 14

14.	Naruszenie zakazu wyprzedzania: 14.1 na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi, 14.2 przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia, 14.3 na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi, 14.4 na skrzyżowaniach, 14.5 na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi, 14.6 na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi.

j) wzór nr 7 otrzymuje brzmienie:

ARKUSZ PRZEBIEGU EGZAMINU PRAKTYCZNEGO

..... Nazwisko i imię osoby egzaminowanej				..... Data i godz. egzaminu praktycznego			
..... / ..... Godz. rozpoczęcia / zakończenia egzaminu				..... Nr zestawu (nie dot. kat. A, A1, B, B1)		..... Kategoria	
Poz.	Plac manewrowy / ruch drogowy	Ocena		Poz.	Jazda w ruchu drogowym	Ocena	
		N-neg.	P-poz.			N-neg.	P-poz.
1	Przygotowanie do jazdy	1□2□	☐	5	Zachowanie w rejonach przejść dla pieszych i wobec pieszych	1□2□	☐
1.1	Rozprzęganie przyczepy z pojazdem silnikowym	1□2□	☐	7.1	Przejazd przez torowisko	1□2□	☐
1.2	Sprzęganie przyczepy z pojazdem silnikowym	1□2□	☐	7.2	Przejazd przez tunel	1□2□	☐
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu	1□2□	☐	7.3	Przejazd obok przystanków	1□2□	☐
3	Parkowanie skośne wjazd przodem, wyjazd tyłem	1□2□	☐	8.1	Wyprzedzanie	1□2□	☐
4.1	Parkowanie prostopadłe wjazd przodem wyjazd tyłem	1□2□	☐	8.2	Omijanie	1□2□	☐
4.2	Parkowanie prostopadłe wjazd tyłem wyjazd przodem	1□2□	☐	8.3	Wymijanie	1□2□	☐
5	Parkowanie równoległe wjazd tyłem, wyjazd przodem	1□2□	☐	8.4	Zmiana pasa ruchu	1□2□	☐
6	Zawracanie	1□2□	☐	8.5.1	Zmiana kierunku jazdy w lewo	1□2□	☐
7	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu	1□2□	☐	8.5.2	Zmiana kierunku jazdy w prawo	1□2□	☐
8.1	Upewnienie się o możliwości jazdy i ruszanie z miejsca (dotyczy kat. A, A1)	1□2□	☐	8.5.3	Zawracanie na skrzyżowaniu	1□2□	☐
8.2	Ślalom	1□2□	☐	9	Hamowanie do zatrzymania we wskazanym miejscu	1□2□	☐
Poz.	Jazda w ruchu drogowym	Ocena		10	Hamowanie awaryjne	1□2□	☐
		N-neg.	P-poz.				
1	Włączanie się do ruchu	1□2□	☐	11	Zachowanie wobec innych kierujących	1□2□	☐
2	Jazda drogami dwukierunkowymi	1□2□	☐	12	Zachowanie w odniesieniu do znaków drogowych pionowych	1□2□	☐
3	Jazda drogami jednokierunkowymi	1□2□	☐	13	Zachowanie w odniesieniu do znaków drogowych poziomych	1□2□	☐
4.1	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy i czterowłotowe)	1□2□	☐	14	Zachowanie w odniesieniu do sygnałów świetlnych* / poleceń kierujących ruchem*	1□2□	☐
4.2	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu	1□2□	☐	15	Respektowanie zasad techniki kierowania	1□2□	☐
4.3	Przejazd przez skrzyżowania o ruchu kierowanym	1□2□	☐	15.1	Dynamika jazdy	1□2□	☐
4.4	Przejazd przez skrzyżowania na których ruch odbywa się wokół wyspy	1□2□	☐	15.2	Dostosowanie prędkości do warunków ruchu	1□2□	☐
4.5	Przejazd przez skrzyżowania wielopoziomowe	1□2□	☐	15.3	Sposób używania mechanizmów sterowania pojazdem	1□2□	☐
UWAGI:				16	Przekroczenie dopuszczalnej prędkości	1□2□	☐
				17	Inne	1□2□	☐
				Wynik egzaminu:			
				..... (podpis i pieczęć egzaminatora)			

√ - sposób zaznaczenia oceny * niepotrzebne skreślić

15) w załączniku nr 6 do rozporządzenia w § 1 w ust. 1 uchyla się pkt 1;

16) w załączniku nr 17 do rozporządzenia:

a) w tabeli 1 poz. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy.	A, B, C, D
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu.	B, C, D

b) w tabeli 2

- poz. 1- 4 otrzymują brzmienie:

1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu drogowego – osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poziom oleju w silniku, b) poziom płynu chłodzącego, c) poziom płynu hamulcowego, d) poziom płynu w spryskiwaczach, e) działanie sygnału dźwiękowego, f) działanie świateł pozycyjnych/postojowych, g) działanie świateł mijania, h) działanie świateł drogowych, i) działanie świateł hamowania „STOP”, j) działanie świateł cofania, k) działanie świateł kierunkowskazów, l) działanie świateł awaryjnych, m) działanie świateł przeciwmgławych tylnych <p>- jeżeli występuje.</p> <p>Na wykonanie zadania osoba egzaminowana ma nie więcej niż 10 minut. Osoba egzaminowana powinna co najmniej wskazać gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe. W przypadku dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub lit. j, osoba egzaminowana może poprosić drugą osobę egzaminowaną, występującą w roli egzaminatora, o potwierdzenie działania światła zewnętrznego.</p> <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówków i zapięcie pasów bezpieczeństwa, (jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), upewnienie się czy drzwi pojazdu są zamknięte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, - w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, - w wewnętrznym lusterku kierowca powinien widzieć przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem, - zagłówki powinny być ustawione blisko za głową na wysokości głowy <p>- jeżeli występuje.</p> <p>3) dodatkowo dla kategorii A:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sprawdzenie stanu łańcucha (w przypadku jeżeli pojazd jest w niego wyposażony), b) zdjęcie z podpórki i przemieszczenie go na odległość 5 m bez pomocy silnika, c) podparcie motocykla na podpórce, <p>4) dodatkowo dla kategorii D sprawdzenie nadwozia, drzwi, wyjść awaryjnych, wymaganego wyposażenia.</p>
2	2	<p>1) pozycja początkowa pojazdu określona w instrukcji w tabeli nr 9 załącznika nr 5,</p> <p>2) upewnienie się o możliwości jazdy,</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu. <p>3) płynne ruszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opuszczenie dźwigni hamulca awaryjnego – w przypadku kiedy jest uruchomiony,

		<p>b) łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika,</p> <p>4) dla kategorii B, C, – płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu (w przypadku kategorii B w trakcie jazdy do tyłu obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu i lusterka),</p> <p>5) dla kategorii D i T:</p> <p>a) płynna jazda do przodu pasem ruchu,</p> <p>b) cofanie po prostej i łuku, z możliwością zatrzymywania się i ponawiania jazdy do przodu, w czasie nie dłuższym niż 5 minut,</p> <p>6) nienajeżdżanie kołem na linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk, (w przypadku kat. B nie dotyczy linii wewnętrznych ograniczających i wyznaczających pole zatrzymania pojazdu),</p> <p>7) nienajeżdżanie oraz niepotrącanie pachołków lub tyczek,</p> <p>8) zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa ruchu:</p> <p>a) w przypadku kategorii B w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu,</p> <p>b) w przypadku pozostałych kategorii w odległości nie większej niż 1 m od linii ograniczającej pas ruchu</p> <p>- w przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii D i T dopuszcza się jedno opuszczenie pojazdu w czasie wykonywania zadania.</p>
3	3	<p>1) pozycja początkowa pojazdu określona w tabeli nr 10 załącznika nr 5,</p> <p>2) właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy,</p> <p>3) w czasie wykonania zadania pojazd nie może:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjechać poza określony obszar wjazdu, - naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, - potrącić pachołków lub tyczek, <p>4) płynne wykonanie parkowania,</p> <p>5) pozycja pojazdu na stanowisku - wewnątrz stanowiska.</p>
4	4	<p>1) pozycja początkowa pojazdu określona w tabeli nr 10 załącznika nr 5,</p> <p>2) właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy,</p> <p>3) w czasie wykonania zadania pojazd nie może:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjechać poza określony obszar wjazdu, - naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, - potrącić pachołków lub tyczek, <p>4) płynne wykonanie parkowania,</p> <p>5) pozycja pojazdu na stanowisku - wewnątrz stanowiska.</p>

- poz. 6 otrzymuje brzmienie

6	6	1) upewnienie się o możliwości jazdy: a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika, 2) 5-krotny przejazd po łukach w kształcie cyfry 8 i 2-krotny przejazd pomiędzy 5 pachołkami bez podpierania się nogami, najjeżdżania na linie, potrącania pachołków, 3) upewnianie się o możliwości skręcenia.
---	---	--

§ 2. W stosunku do osób, którym wyznaczono termin egzaminu weryfikacyjnego, o którym mowa w art. 110 ust. 1 pkt 8 ustawy dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, do czasu przystąpienia przez nie do tego egzaminu, nie stosuje się przepisu § 1 pkt 10 lit a.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem przepisu § 1 pkt 12 który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

Cezary Grabarczyk
Cezary Grabarczyk

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Grzegorz Schetyna
Grzegorz SCHETYNA

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
ds. Społecznych i Profesjonalizacji

Czesław Piątas
Czesław PIĄTAS

